

CURTEA DE APEL BRAȘOV
SECȚIA CONTENCIOS ADMINISTRATIV ȘI FISCAL
Dosar nr. 229/64/2021

ÎNCHIEIERE

Ședința publică din data de 07 aprilie 2023

Completul compus din:

PREȘEDINTE – Demis-Marius Spărios – judecător

Grefier – Mihaela Furnică

Pentru astăzi este amânată pronunțarea asupra necesității și utilității sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene cu trimitere preliminară în dosarul nr. 229/64/2021 privind pe reclamanta Asociația Crescătorilor de Vaci „Bălțata Românească” Tip Simmental în contradictoriu cu pârătele Agenția Națională pentru Zootehnie Prof. Dr. G.K. Constantinescu și Genetica din Transilvania Cooperativă Agricolă, având ca obiect „anulare act - Decizia nr. 726/24.11.2020, Decizia nr. 779/02.12.2020” .

Dezbaterile au avut loc la data de 31 martie 2023, în sensul celor consemnate în încheierea de ședință din acea zi, care face parte integrantă din prezenta, iar instanța, în condițiile art. 396 alin. (1) Cod procedură civilă, a amânat pronunțarea la data 07 aprilie 2023, apoi la data de 10 aprilie 2023.

În deliberare,

CURTEA:

Asupra sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o cerere de decizie preliminară în prezenta cauză, pentru interpretarea unor dispoziții ale Regulamentului (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului din 8 iunie 2016 privind condițiile zootehnice și genealogice aplicabile ameliorării animalelor de reproducție de rasă pură, a porcilor de reproducție hibrizi și a materialului germinativ provenit de la acestea, comerțului cu acestea și introducerii lor în Uniune și de modificare a Regulamentului (UE) nr. 652/2014 și a Directivelor 89/608/CEE și 90/425/CEE ale Consiliului, precum și de abrogare a anumitor acte în sectorul ameliorării animalelor, reține următoarele:

I. Cadrul factual și juridic.**A. Cadrul factual.****A1. Obiectul cauzei.**

Litigiul care face obiectul prezentei cauze, în dosarul nr. 229/64/2021 al Curții de Apel Brașov, a fost declanșat prin cererea de chemare în judecată formulată de reclamanta „Asociația Crescătorilor de Vaci Bălțata Românească Tip Simmental” Hărman în contradictoriu cu pârății Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G.K. Constantinescu” București și „Genetica din Transilvania Cooperativă Agricolă” Apahida. Prin această cerere de chemare în judecată se solicită:

(i) anularea, ca fiind nelegală și netemeinică, a deciziei nr. 726/24.11.2020 emisă de pârâta Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G. K. Constantinescu” în baza căreia se eliberează recunoașterea nr. 19/24.11.2020 pentru Genetica din Transilvania Cooperativă Agricolă, ca societate de ameliorare în conformitate cu articolul 4 alineatul (3) din Regulamentul (UE) 1012/2016 în scopul desfășurării unui program de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură, înscrise în registrul genealogic condus de aceasta;

(ii) anularea, ca fiind nelegală și netemeinică, a deciziei nr. 779/02.12.2020 emisă de pârâta Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G. K. Constantinescu, prin care se aprobă programul de ameliorare al Societății „Genetica din Transilvania Cooperativă Agricolă” pentru rasa de taurine Bălțată Românească.

A2. Argumentele reclamantei.

Reclamanta invocă, în esență, următoarele critici împotriva celor două acte administrative, de recunoaștere ca societate de ameliorare a pârâtei „Genetica din Transilvania-Cooperativă Agricolă” (prescurtat: „Genetica”), respectiv de aprobare a programului de ameliorare al aceleiași societăți:

a) nerespectarea procedurilor interne ale pârâtei Agenției Naționale pentru Zootehnie (prescurtat: ANZ), referitoare la recunoașterea societăților de ameliorare și la aprobarea programelor de ameliorare, prin aceea că prin cele două decizii atacate a fost încălcat punctul de vedere exprimat de consilierii Serviciului de ameliorare, punct de vedere prin care se comunică intenția de refuz a recunoașterii societății pârâte ca societate de ameliorare. De asemenea, reclamanta „Asociația Crescătorilor de Vaci Bălțata Românească Tip Simmental” (prescurtat: „Asociația”) arată că au fost nesocotite și concluziile în același sens din procesul-verbal al Comisiei de evaluare din cadrul ANZ;

b) nelegalitatea aprobării unui nou program de ameliorare pentru rasa Bălțata Românească Tip Simmental în condițiile în care pe teritoriul geografic al României este în derulare un program de ameliorare pentru aceeași rasă (programul reclamantei, reaprobat conform adresei nr. 3076/05.03.2019 a pârâtei ANZ, aprobarea inițială datând din anul 2011);

c) externalizarea nelegală, cu încălcarea prevederilor Regulamentului (UE) 2016/1012, art. 27 alin. (2) și (3), a unor servicii către părți terțe a unor servicii, de către pârâta „Genetica”, cum ar fi evaluarea genetică a animalelor, care a fost încredințată terțului „Innovative Agricultural Services” din Marea Britanie, terț care nu a fost acreditat de pârâta ANZ;

d) producerea de consecințe negative, vătămătoare asupra programului de ameliorare deja aprobat reclamantei, prin aceea că programul aprobat pârâtei „Genetica” se va desfășura în același teritoriu geografic, iar ceea ce este deosebit de grav, în opinia reclamantei, este faptul că noua societate de ameliorare își desfășoară activitatea cu crescători de animale înscrși în programul de ameliorare al reclamantei, cu consecința compromiterii acestui din urmă program, prin scoaterea crescătorilor de animale din programul reclamantei. Prin aceasta, susține reclamanta, devin aplicabile dispozițiile art. 10 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/1012, împreună cu ale paragrafului 21 din expunerea de motive a aceluiași Regulament, precum și ale art. 24 alin. (3) din Legea zootehniciei nr. 32/2019, potrivit cărora autoritatea competentă poate refuza recunoașterea unei societăți de ameliorare și aprobarea unui program de ameliorare dacă programul de ameliorare al societății în cauză riscă să compromită un program de ameliorare desfășurat de o altă societate pentru aceeași rasă, care a fost deja aprobat;

e) drepturile și interesele legitime ale reclamantei au fost vătămăte prin emiterea celor două decizii atacate, vătămările constând în: ieșirea din programul de ameliorare al reclamantei a unui număr de 34.000 de capete de animale, cu o pagubă de 1.020.000 de lei pe anul 2021; pierderea investițiilor făcute pentru constituirea unei bănci cu material seminal provenit de la animalele de rasă pură; pierderea investițiilor făcute cu crearea unui program informatic dezvoltat de reclamantă ca instrument de lucru pentru realizarea obiectivelor sale; perturbarea gravă a programului de ameliorare.

f) sunt incidente dispozițiile Regulamentului (UE) 2016/1012, întrucât: nu se face dovada că pârâta „Genetica” avea, la data recunoașterii sale, un efectiv suficient de mare de animale de reproducție de rasă pură în vederea desfășurării programului de ameliorare [art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulament]; nu s-a dovedit înregistrarea unei cereri de aprobare a unui program de ameliorare, concomitent cu cererea de recunoaștere ca societate de ameliorare a pârâtei „Genetica”, fiind astfel nesocotite dispozițiile art. 4 alin. (3) lit. d) din Regulament; programul de ameliorare propus de către pârâta „Genetica” riscă să compromită programul de ameliorare deja desfășurat de reclamantă, astfel că în temeiul art. 10 din Regulament programul pârâtei nu poate fi aprobat;

g) procedura de recunoaștere ca societăți de ameliorare și aprobare a programelor de ameliorare nu a fost adoptată, așa cum era legal, prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale, fiind astfel încălcate dispozițiile art. 5¹ din Hotărârea Guvernului nr. 1188/2014.

A3. Apărările pârâtelor.

Susținerile pârâtei "Genetica" față de acțiunea reclamantei sunt, în esență, următoarele:

a) procedurile interne pentru recunoașterea societăților de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare nu sunt relevante în raport cu beneficiarii actelor administrative emise, ci doar în raporturile interne ale Agenției Naționale pentru Zootehnie "Prof. Dr. G. K. Constantinescu, dintre șefi și angajați;

b) actele contestate în cauză au fost emise cu respectarea Regulamentului (UE) nr. 2016/1012 și a actelor normative interne, astfel că, în acest context, o eventuală încălcare a dispozițiilor art. 5¹ din hotărârea Guvernului nr. 1188/2014 care prevăd aprobarea procedurilor privind recunoașterea societăților de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare prin ordin de ministru, nu este în măsură să atragă nelegalitatea actelor administrative contestate;

c) procedura de recunoaștere ca societate de ameliorare este prealabilă procedurii de aprobare a programului de ameliorare, conform art. 5 lit. i) din Hotărârea Guvernului nr. 1188/2014, art. 24 alin. (2) din Legea nr. 32/2019, art. 8 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/1012, precum și potrivit prevederilor art. 4 alin. (3) lit. c) din același Regulament, care fac referire la un proiect de program de ameliorare care se depune odată cu cererea de recunoaștere ca societate de ameliorare, și nu la un program de ameliorare;

d) argumentul de nelegalitate privind riscul compromiterii programului de ameliorare al reclamantei, prin aprobarea programului de ameliorare al pârâtei, nu este fondat, fiind invalidat prin sentința 112/2020, pronunțată de Curtea de Apel Brașov în dosarul nr. 531/64/2020 având ca obiect cererea de suspendare a executării unor alte acte administrative, similare cu cele contestate în prezenta cauză. Mai mult, în alte state, cum ar fi Austria, au fost aprobate 12 programe de ameliorare pentru aceeași rasă, iar în Germania există în derulare nu mai puțin de 10 programe de ameliorare, astfel că nu se poate pretinde un monopol în România sub acest aspect. Pârâta arată și că relevante în combaterea acestui argument sunt prevederile pct. 21 din expunerea de motive a Regulamentului (UE) 2016/1012, din care rezultă că nu poate fi refuzată *de plano* recunoașterea unor alte societăți de ameliorare;

e) argumentul reclamantei privind încălcarea art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/1012 este neîntemeiat, întrucât chiar reclamanta a arătat că fermierii au reziliat contractele pe care le aveau cu aceasta și au încheiat contracte cu pârâta, astfel că dovada efectivului de animale se face inclusiv prin această împrejurare. De altfel, textul invocat se referă la efectivul de animale care urmează să fie vizate de programul de ameliorare și nu care să fie existent la data cererii de aprobare a acestui program;

f) fermierii sau crescătorii de animale au libertatea de a opta pentru un anumit program de ameliorare, precum și pentru asociația/societatea care îl desfășoară;

g) Regulamentul (UE) 2016/1012 nu prevede obligația autorității competente de a refuza recunoașterea unei societăți de ameliorare atunci când acesta riscă să compromită un alt program de ameliorare, ci doar o posibilitate/facultate în acest sens, având în vedere și că beneficiarii subvențiilor aferente procesului de ameliorare sunt fermierii, iar nu societățile de ameliorare, pierderea de către reclamantă a taxei pe care o percepea de la fermieri fiind urmarea rezilierii de către aceștia a contractelor pe care le aveau încheiate cu reclamanta, nu a emiterii actelor contestate.

Pârâta Agenția Națională pentru Zootehnie "Prof. Dr. G. K. Constantinescu a circumscris apărările sale, în esență, următoarelor aspecte:

a) după cum rezultă din art. 8 al Regulamentului (UE) 2016/1012, aprobarea unui program de ameliorare este ulterioară recunoașterii calității de societate de ameliorare;

b) în ceea ce privește operațiunea de testare a performanțelor sau evaluare genetică, prevăzută de art. 27 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/1012, aceasta este efectuată în mod direct de către operatorul recunoscut ca societate de ameliorare;

c) atribuția de recunoaștere a societăților de ameliorare și de aprobare a programelor de ameliorare este exercitată de Agenția Națională pentru Zootehnie "Prof. Dr. G. K. Constantinescu în baza prevederilor Regulamentului (UE) 2016/1012, care este direct aplicabil;

d) pârâta „Genetica” a depus la autoritatea competentă listele cu crescătorii de animale și numărul de animale pentru care s-a solicitat înscrierea în programul de ameliorare;

e) crescătorii de animale au libertatea de a alege între programele de ameliorare în care să își înscrie animalele, potrivit art. 13 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2016/1012. Mai mult, Codul civil le permite acestora, în temeiul libertății contractuale, să facă această alegere;

f) în calitate de autoritate competentă, pârâta nu a încurajat migrarea crescătorilor de animale de la un program de ameliorare la altul, doar a creat posibilitatea și libertatea acestor crescători de a alege;

g) în ceea ce privește o eventuală pierdere a eficacității în progresul genetic pentru realizarea obiectivelor și obținerea caracteristicilor dorite prin programul de ameliorare desfășurat de reclamantă, pârâta arată că doar 3,2% din animalele înscrise în registrul genealogic al reclamantei sunt de rasă pură, respectiv cele înscrise în secțiunea principală a acestui registru, acest procent fiind în scădere față de anul 2011, ca de altfel și producția de lapte, motive pentru care fermierii au ales să opteze pentru un alt program de ameliorare, transmițând către reclamantă notificări în acest sens, cu termen de împlinire 31 decembrie 2020.

A4. Probe administrate.

În cauză au fost administrate proba cu înscrisuri și proba cu expertize judiciare, în specializarea informatică și, respectiv, zootehnie (ambele solicitate de reclamantă).

În Raportul de expertiză specializarea Zootehnie, întocmit de expert Sălăjan Paul, s-a reținut, în esență, că:

- programul de ameliorare aprobat pentru pârâta “Genetica” riscă să compromită programul de ameliorare al reclamantei Asociația Crescătorilor de Vaci Bălțata Românească Tip Simmental, pe motivul fragmentării populației supusă ameliorării, care cu cât este mai mică, cu atât duce la apariția consangvinizării, cu efecte în diminuarea progresului genetic;

- cele două programe nu sunt identice, se desfășoară în mare parte pe aceeași arie geografică a României, existând și suprapuneri, însă existența unui singur program de ameliorare pentru aceeași rasă este mai eficientă decât coexistența mai multor astfel de programe.

A5. Concluzii asupra cadrului factual.

Prin urmare, litigiul în cauză vizează legalitatea recunoașterii pârâtei “Genetica” ca societate de ameliorare (prin Decizia nr. 726/24.11.2020 emisă de pârâta Agenția Națională pentru Zootehnie “Prof. Dr. G. K. Constantinescu”) și, respectiv, legalitatea aprobării programului de ameliorare al aceleiași pârâte (prin Decizia nr. 779/02.12.2020 emisă de pârâta Agenția Națională pentru Zootehnie “Prof. Dr. G. K. Constantinescu) cu privire la rasa de taurine „Bălțata Românească”.

Aspectele litigioase în cauză au directă legătură cu aplicarea Regulamentului (UE) 2016/1012, întrucât vizează:

- posibilitatea de a fi recunoscută o societate de ameliorare în ipoteza în care pentru unii sau pentru toți crescătorii de animale aceasta are semnate doar angajamente de înscriere, fără ca aceștia să facă deja parte din portofoliul societății (art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulament, lit. A pct.4 din partea I a Anexei I la Regulament, pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului);

- existența unei obligații sau doar a unei facultăți a autorității naționale competente de a refuza aprobarea unui program de ameliorare în cazul în care sunt îndeplinite condițiile prevăzute de art. 10 al acestui Regulament;

- dreptul (libertatea) crescătorilor de animale de a alege între programele de ameliorare la care să participe, prin părăsirea unui program la care participă și înscrierea într-un alt program ce urmează a fi aprobat (art. 13 din Regulament, lit. B pct.2 a) din partea I a Anexei I la Regulament, pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului);

- posibilitatea coexistenței a două sau mai multe programe de ameliorare, cu obiective similare, pentru aceeași rasă, pe același areal geografic, în situația în care noul program de ameliorare, care ar urma să fie aprobat, se bazează pe selecționarea unor animale de reproducție dintr-un program de ameliorare deja aflat în desfășurare.

B. Cadrul juridic.

B1. Dispoziții de drept național aplicabile în cauză.

În mare parte, dispozițiile de drept național aplicabile în cauză, și invocate de părți, sunt similare dispozițiilor Regulamentului (UE) 2016/1012.

Dispozițiile pertinente de drept național sunt următoarele:

- **Legea zootehniei nr. 32/2019 (forma în vigoare la data emiterii celor două acte administrative contestate):**

Art. 7

Societățile de ameliorare/Exploatațiile de ameliorare și asociațiile/organizațiile crescătorilor de animale sunt recunoscute de Ministerul Agriculturii și Dezvoltării Rurale, prin autoritatea competentă a statului în zootehnie, ca parteneri în elaborarea politicilor, strategiilor, a programelor de creștere și a politicilor pe produs.

Art. 21

„Organizarea și desfășurarea activității de ameliorare și reproducție a animalelor se realizează în conformitate cu legislația Uniunii Europene și cu cea națională”.

Art. 24

„(1) Recunoașterea societăților de ameliorare, exploatațiilor de ameliorare și aprobarea programelor de ameliorare se realizează de către autoritatea competentă a statului în zootehnie, în conformitate cu legislația Uniunii Europene.

(2) Autoritatea competentă a statului în zootehnie evaluează și aprobă programele de ameliorare depuse de o societate de ameliorare/exploatație de ameliorare numai dacă sunt îndeplinite următoarele aspecte:

a) acestea urmăresc unul sau mai multe din următoarele obiective:

- 1. ameliorarea rasei/liniei/hibridului;*
- 2. conservarea rasei/liniei;*
- 3. crearea unei noi/unui nou rase/linii/hibrid;*
- 4. reconstituirea unei rase;*

b) descriu în detaliu obiectivele ameliorării;

c) respectă cerințele prevăzute de legislația în vigoare în domeniul ameliorării.

(3) Autoritatea competentă a statului în zootehnie care a recunoscut o societate de ameliorare poate refuza aprobarea unui program de ameliorare dacă programul de ameliorare al societății în cauză riscă să compromită un program de ameliorare desfășurat de o altă societate pentru aceeași rasă, care a fost deja aprobat, în ceea ce privește cel puțin unul dintre următoarele aspecte:

a) caracteristicile esențiale ale rasei sau principalele obiective ale programului de ameliorare;

b) conservarea rasei sau a diversității genetice din cadrul acelei rase;

c) în cazul unei rase pe cale de dispariție sau al unei rase autohtone care nu este întâlnită frecvent.

(4) În sensul prevederilor alin. (3), autoritatea competentă a statului în zootehnie ia în considerare următoarele aspecte:

a) numărul programelor de ameliorare aprobate deja pentru rasa respectivă;

b) mărimea populațiilor de reproducție cuprinse în aceste programe de ameliorare”.

- **Hotărârea Guvernului nr. 1188/2014 privind organizarea și funcționarea Agenției Naționale pentru Zootehnie "Prof. dr. G. K. Constantinescu" (forma în vigoare la data emiterii celor două acte administrative contestate):**

Art. 1 alin. (1)

„Agenția Națională pentru Zootehnie "Prof. dr. G. K. Constantinescu", denumită în continuare Agenție, înființată potrivit art. 8 din Legea nr. 139/2014 privind unele măsuri pentru reorganizarea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale, precum și a unor structuri aflate în subordinea acestuia, cu modificările ulterioare, este organ de specialitate al administrației publice centrale, cu personalitate juridică, finanțată integral de la bugetul de stat, în subordinea Ministerului Agriculturii și Dezvoltării Rurale”.

Art. 5 lit. a), e) și i):

„Potrivit domeniului său de activitate, în condițiile legii, Agenția:

a) recunoaște societățile de ameliorare și exploatațiile de ameliorare în scopul desfășurării unui program de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură înscrise în registrul genealogic/registrele genealogice sau a unui program de ameliorare cu porci de reproducție hibridi înregistrați în registrul zootehnic/registrele zootehnice condus/conduse sau înființat/înființate de aceasta;

(...)

e) autorizează, potrivit prevederilor art. 27 alin. (3) din Regulamentul (UE) 2016/1012 al Parlamentului European și al Consiliului, părțile terțe cărora li s-a externalizat testarea performanțelor sau evaluarea genetică de către societățile de ameliorare sau exploatațiile de ameliorare;

(...)

i) aprobă programele de ameliorare cu animale de reproducție desfășurate de societățile de ameliorare și exploatațiile de ameliorare recunoscute”.

Art. 5¹

„Procedurile privind recunoașterile, autorizările și aprobările prevăzute la art. 5 lit. a) - e) și i) se elaborează de Agenție și se aprobă prin ordin al ministrului agriculturii și dezvoltării rurale”.

B2. Jurisprudență națională relevantă.

a) Prin sentința nr. 58/04.06.2021, pronunțată de Curtea de Apel Brașov – secția contencios administrativ și fiscal în dosarul nr. 251/64/2021, a fost respinsă cererea formulată de reclamanta Asociația Crescătorilor de Vaci ”Bălțată Românească” Tip Simmental în contradictoriu cu pârătele Agenția Națională pentru Zootehnie ”Prof. dr. G.K.Constantinescu” și Genetica Transilvania Cooperativă Agricolă, de suspendare a executării Deciziilor nr. 726/24.11.2020 și nr. 779/02.12.2020, emise de Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G.K.Constantinescu” (deciziile a căroră anulare se solicită în prezenta cauză).

În această hotărâre s-a reținut, în esență, că:

- prin Regulamentul (UE) 2016/1012 sunt reglementate condițiile ce trebuie îndeplinite pentru recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare, iar la Capitolul II – Secțiunea 2, sunt prevăzute condițiile pentru aprobarea unui program de ameliorare, art. 69 din acest regulament stabilind explicit că „prezentul regulament intră în vigoare în a douăzecea zi de la data publicării în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene” și că „este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în toate statele membre”, dispoziții ce reprezintă aplicarea art. 288 alin. (2) din TFUE, care stabilesc explicit că „Regulamentul are aplicabilitate generală. Acesta este obligatoriu în toate elementele sale și se aplică direct în fiecare stat membru”;

- cu privire la pretinsa încălcare a legislației europene invocate de reclamantă, respectiv cu privire la lipsa înregistrării și aprobării pentru pârâta “Genetica” a unui program de ameliorare, instanța a reținut că, așa cum s-a raționat și în sentința nr. 112/21.12.2020 pronunțată de Curtea de Apel Brașov în dosarul nr. 531/64/2020 (în care aceeași reclamantă a solicitat suspendarea executării actelor administrative de recunoaștere, ca societate de ameliorare pentru aceeași rasă, a Asociației Crescătorilor de Taurine din Județul Mureș, recunoaștere ce avusese loc anterior recunoașterii ca societate de ameliorare a “Genetica”, precum și de aprobare a unui program de ameliorare al acestei asociații), invocată cu putere de lucru judecat de pârâta “Genetica”, argumentul nu pare a fi fondat, de vreme ce, din interpretarea art. 8 alin. (1) din Regulament, rezultă că aprobarea unui program de ameliorare este o operațiune ulterioară recunoașterii calității de societate de ameliorare și, în plus, un astfel de program a fost aprobat pentru asociația pârâtă prin Decizia nr. 779/02.12.2020;

- în mod similar stau lucrurile și cu privire la numărul de animale ce trebuie înscrise în registrul genealogic și la lipsa registrului genealogic, Anexa 1 a Regulamentului, partea I, pct. A.4 făcând vorbire de un efectiv suficient de mare de animale de reproducție în teritoriile geografice care urmează să fie vizate de programele de ameliorare respective. Aceasta, cu atât

mai mult cu cât și pârâta Agenția Națională de Zootehnie "Prof. Dr. G.K.Constantinescu" a depus la dosar listele cu animale și numărul de animale pentru care pârâta "Genetica" a solicitat înscrierea. În plus, chiar reclamanta a menționat, atunci când a făcut trimitere la paguba iminentă, că anumiți fermieri au reziliat contractele pe care le aveau încheiate cu ea și au încheiat contracte cu pârâta "Genetica".

Această sentință a fost menținută (devenind, astfel, definitivă) prin respingerea, de către Înalta Curte de Casație și Justiție – secția de contencios administrativ și fiscal, prin Decizia nr. 2054/05.04.2022, a recursului declarat de recurenta-reclamantă Asociația Crescătorilor de Vaci Bălțata Românească Tip Simmental. Considerentele acestei decizii a instanței de recurs nu sunt cunoscute încă la data prezentei.

b) Într-o cauză similară prezentei cauze, prin **sentința nr. 162/08.12.2022, pronunțată de Curtea de Apel Brașov – secția contencios administrativ și fiscal** în dosarul nr. 228/64/2021, a fost admisă acțiunea formulată de reclamanta Asociația Crescătorilor de Vaci "Bălțata Românească" tip Siemmental în contradictoriu cu pârâtele Agenția Națională pentru Zootehnie „Profesor dr. G.K. Constantinescu” și Asociația Crescătorilor de Taurine din Județul Mureș, cu consecința anulării Deciziilor nr. 698/04.11.2020 și nr. 727/24.11.2020, prin care pârâta Agenția Națională pentru Zootehnie „Profesor dr. G.K. Constantinescu” a eliberat recunoașterea pârâtei Asociația Crescătorilor de Taurine din Județul Mureș ca societate de ameliorare și, respectiv, a aprobat programul de ameliorare al acestei pârâte pentru rasa Bălțată Românească tulpina Simmental. A fost respinsă cererea de intervenție accesorie în interesul pârâtei Asociația Crescătorilor de Taurine din Județul Mureș, cerere formulată de intervenienții: SC Ambisco SRL, SC Tak Agrozoot SRL, SC Pademar Impex SRL, SC C&PI Comprod SRL, SC Agroiacob Serv Com SRL, SC Autodomus SRL, PFA Secara Dorel, PFA Chirila Ionel, PFA Chereches Daniel Florin, PFA Rus V. Vasile Daniel, Huprich Christopher Jonathan, II Bordean Mirela.

Considerentele reținute pentru a se pronunța această sentință au fost, în esență, următoarele:

- s-au constatat ca fiind neîntemeiate susținerile pârâtei Asociația Crescătorilor de Taurine din Județul Mureș în sensul că legalitatea deciziilor atacate trebuie apreciată exclusiv prin prisma Regulamentului (UE) 2016/1012, acesta având forță juridică superioară oricăror reglementări interne. Susținerea pârâtei nu ține cont de faptul că Regulamentul european nu prevede și nici nu putea să prevadă dispoziții de procedură cu privire la organizarea și funcționarea autorităților naționale competente și nici cu privire la procedurile de lucru;

- în ceea ce privește condițiile necesare în vederea recunoașterii ca societate de ameliorare, s-a constatat că potrivit Regulamentului (UE) 2016/1012, dispozițiile prevăzute în anexa A, partea 1, cerințele privind recunoașterea societăților de ameliorare și a exploatațiilor de ameliorare menționate la articolul 4 alineatul (3) litera (b) au în vedere îndeplinirea condiției ca pentru fiecare program de ameliorare societatea să dispună de un număr suficient de animale reproducție, respectiv ca asociațiile de crescători să dispună de un număr suficient de crescători care participă la programele de ameliorare. S-a mai constatat că și în cuprinsul concluziilor Notei de control nr. 220919/09.03.2022 întocmită de Direcția Generală Control, Antifraudă și Inspecții se menționează că urmare a nerespectării procedurilor operaționale specifice, la momentul recunoașterii Asociației pârâtei fermierii care au solicitat înscrierea în programul de ameliorare erau deja înscriși în alte programe de ameliorare;

- s-a constatat, totodată, că se confirmă și încălcarea prevederilor Regulamentului UE 2016/1012, art. 4 alin. (3) lit. c), respectiv Partea I anexa I, întrucât cererea din 04.11.2020 nu a fost însoțită de un program de ameliorare care să corespundă cerințelor cuprinse la Partea 2 din Anexa 1, în mod greșit susținând pârâta că putea propune spre aprobare un program de ameliorare doar după ce avea dobândită recunoașterea. În acest sens, instanța a reținut că apărarea pârâtei nu ține seama de prevederea expresă cuprinsă la art. 4 alin. (3) lit. c) din Regulament care stipulează neechivoc că în cadrul procedurii de recunoaștere a societăților de ameliorare cererea de recunoaștere trebuie să fie însoțită de un proiect de program : „(c) cererea sa conține, în ceea ce privește fiecare program de ameliorare pe care intenționează să îl

desfășoare, un proiect de program de ameliorare care include informațiile menționate în partea 2 din anexa I și, în plus, în cazul ecvideelor de rasă pură, în partea 3 din anexa I.”

- s-a apreciat că în mod greșit insistă pârâta că s-ar pretinde aprobarea concomitentă a programului de ameliorare, în realitate critica vizând lipsa proiectului de program de ameliorare care să includă informațiile menționate în partea 2 din anexa I, ceea ce se confirmă din documentația înaintată de autoritatea pârâtă. S-a arătat că este adevărat că etapa de recunoaștere a societății și etapa de aprobare a programului sunt diferite, astfel cum rezultă și din cuprinsul paragrafului 32 și al art. 8 din Regulament, dar este evident că nu s-ar putea analiza cererea de recunoaștere în lipsa prezentării unui proiect de program, care așa cum rezultă din Regulament constituie o parte a documentației obligatorii care trebuie să însoțească cererea;

- s-a constatat că pârâtele nu au combătut susținerile reclamantei referitor la faptul că la data de 04.11.2020 s-a depus o listă cuprinzând doar un număr de 355 de animale, despre care nu se menționează că ar fi de rasă pură, deși programul viza ameliorarea cu animale de rasă pură, iar la data recunoașterii asociația pârâtă nu avea animale înscrise în registrul genealogic, respective nu avea înființat un registru genealogic. Contrar interpretării pârâtei Asociația Crescătorilor de Taurine din Județul Mureș, care a susținut că îndeplinirea acestor condiții trebuie verificată la momentul aprobării programului, când a depus lista beneficiarilor cuprinzând un număr de 1441 de fermieri cu un număr de 29.104 capete de vaci, instanța a constatat că cerința trebuia îndeplinită la momentul depunerii cererii de recunoaștere, astfel că nu se justifică legalitatea deciziei de recunoaștere, în lipsa analizei obligatorii pe care o impune Regulamentul;

- distincția pe care o face pârâta referitoare la faptul că în vederea recunoașterii ca societate de ameliorare asociația trebuie să depună doar un proiect de program de ameliorare, iar nu programul de ameliorare în sine nu este de natură să înlăture cauza de nelegalitate invocată de reclamantă, fiind evident că proiectul depus trebuie să corespundă întocmai cu cerințele impuse pentru recunoașterea programului, iar nu să fie un program defectuos. Astfel, se constată că programul de ameliorare depus odată cu cererea nr. 591/12.10.2020, în urma analizării de către funcționarii autorității pârâte prezenta neregularități formale, distinct de faptul că nu viza un efectiv suficient de mare de animale, respectiv: nu conținea cerințele prevăzute în Anexa 1 Partea 2, Punctul 1 lit. a)–l) din Regulament și nu era structurat conform acestei Anexe, ceea ce a condus la exprimarea intenției de refuz, așa cum rezultă din referatul întocmit la data de 04.11.2020 și care se află atașat documentației dosarului de aprobare. În consecință, este neîntemeiată susținerea pârâtei privind încălcarea paragrafului 21 din Regulament care instituie principiul fundamental în domeniul ameliorării animalelor, respectiv dreptul unei societăți de ameliorare care îndeplinește criteriile stabilite de a fi recunoscută, întrucât în speță pârâta nu îndeplinea aceste criterii;

- cu privire la incidența în cauză a dispozițiilor art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/1012, care recunoaște autorităților naționale posibilitatea refuzului aprobării unui nou program de ameliorare, prevedere care se regăsește și în cuprinsul art. 24 alin. (3) lit. a) din Legea nr. 32/2019 a zootehniei, s-a reținut că, în vederea lămuririi împrejurărilor legate de efectele pe care le-ar putea produce programul propus de pârâtă sub aspectul riscului compromiterii programului de ameliorare desfășurat de reclamantă, a fost încuviințată efectuarea unei expertize în specialitatea zootehnie, critica pârâtei în ceea ce privește concluziile formulate de expert vizând în principal inadmisibilitatea probei cu motivarea că vătămarea rasei nu este o chestiune ce privește obiectul litigiului, însă aceste critici urmează a fi valorificate de pârâtă în cadrul căii de atac;

- s-a reținut concluzia expertului potrivit căreia deși ambele programe își propun să acționeze în direcția ameliorării rasei, pârâta nu are specificat în program faptul că ameliorarea se va face „în rasă pură”, aspect care era definitoriu, întrucât potrivit deciziei nr. 698/04.11.2020 pârâta fusese recunoscută ca societate de ameliorare „în vederea desfășurării unui program de ameliorare cu animale de reproducție de rasă pură, înscrise în registrul genealogic condus de aceasta”.

- apreciind, prin raportare la dispozițiile art. 10 din Regulament, efectele pe care programul de ameliorare al asociației pârâte le prezintă sub aspectul riscului de a compromite programul de

ameliorare desfășurat de reclamantă în ceea ce privește caracteristicile esențiale ale rasei, s-a reținut că este lămuritoare concluzia expertului potrivit căreia, deși programele celor două asociații își propun să acționeze în aceeași direcție, obiectivele de selecție sunt diferite ca exigență, ceea ce va avea consecințe negative, determinând în mod categoric fragmentarea structurii genetice a caracterelor în populația rasă, o condiție sine qua non pentru realizarea ameliorării prin selecție a caracterelor cantitative ale rasei Bălțata Românească reprezentând-o utilizarea unui program unic de ameliorare, cu obiective de selecție unice, astfel că nu se justifică aprobarea a noi programe de ameliorare pe teritoriul României;

- contrar susținerilor pârâtei, expertul nu a concluzionat în sensul că pe teritoriul unui stat nu ar putea funcționa decât o societate de ameliorare, ci că în concret pe teritoriul României nu se justifică aprobarea de noi programe de ameliorare, iar prin aprobarea programului de ameliorare al asociației pârâte este compromis programul reclamantei;

- coroborând concluziile lucrării de expertiză cu ansamblul probatoriului administrat în cauză, instanța a constatat că, raportat la prevederile art. 10 alin. (1) lit. a) din Regulament se impunea refuzul aprobării unui nou program de ameliorare;

- nu sunt încălcate prevederile punctului 21 și 25 din Preambul, respectiv art. 14 din Regulament invocate de pârâtă prin prisma jurisprudenței relevante în cauza C-216/02, întrucât nu se are în vedere în speță, în ceea ce o privește pe pârâtă, existența unui program de ameliorare deja aprobat și nici protecția activității economice a reclamantei, ci justificarea limitărilor prevăzute de art. 10 din Regulament.

Împotriva acestei sentințe au fost declarate recursuri de către pârâte. Judecarea acestor recursuri are termen fixat, pe rolul Înaltei Curți de Casație și Justiție – secția de contencios administrativ și fiscal, la data de 21 februarie 2024.

II. Punerea în discuția părților a întrebărilor preliminare, analiza și stabilirea formei acestor întrebări.

Prin încheierea din data de 3 martie 2023, instanța a învederat părților că la următorul termen de judecată se va pune în discuție necesitatea sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene, conform art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, pentru interpretarea dispozițiilor art. 8 și art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/1012, cel puțin sub aspectul dacă migrarea animalelor printr-un program de ameliorare deja aprobat într-unul pentru care se solicită aprobarea, ar putea în sine să constituie un motiv de compromitere a programului de ameliorare deja aprobat, care să atragă refuzul aprobării celui de-al doilea program.

La termenul următor, din data de 17 martie 2023, instanța a apreciat că, pentru a da eficiență dreptului părților de a-și exprima punctul de vedere asupra aspectelor concrete privind o eventuală sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu trimitere preliminară, precum și având în vedere caracterul exemplificativ al aspectului sub care s-a pus în vedere părților că se va discuta sesizarea, a formulat în concret, având în vedere și prevederile art. 19 alin. (3) lit. (b) din Tratatul privind Uniunea Europeană și art. 267 din Tratatul privind funcționarea Uniunii Europene, întrebările pe care le pune în discuție din oficiu, după cum urmează:

1. Dacă dispozițiile art. 4 alin. (3) lit. c) și d), citite împreună cu cele ale art. 8 alin. (1) și (2) și art. 6 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/1012 trebuie interpretate în sensul că cererea de aprobare a programului de ameliorare este necesar să fie depusă simultan cu cererea de recunoaștere ca societate de ameliorare, sau în sensul că este suficient ca la această din urmă cerere să fie atașat doar un proiect de program de ameliorare, iar cererea de aprobare a programului de ameliorare să fie depusă ulterior cererii de recunoaștere ca societate de ameliorare?

2. Dacă prevederile art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale lit. A pct. 4 din Partea 1 a Anexei la Regulament și pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului se interpretează în sensul că poate fi recunoscută o societate de ameliorare chiar dacă aceasta are doar în proiect atragerea unor crescători sau este necesar ca acei crescători să facă deja parte din portofoliul acelei societăți la data depunerii cererii de recunoaștere?

3. Dacă dispozițiile lit. B pct.2 a) din partea 1 a Anexei la Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului, se interpretează în sensul că libertatea de alegere a crescătorilor între programele de ameliorare la care să își înscrie animalele poate fi limitată de necesitatea de a nu fi afectat un program de ameliorare la care participă deja, prin trecerea sau promisiunea de trecere la un alt program de ameliorare ulterior aprobat?

4. Dacă prevederile art. 10 alin. (1), citite împreună cu cele ale pct. (21) al expunerii de motive din Regulamentul (UE) 2016/1012 trebuie interpretate în sensul că, în cazul constatării existenței vreunui dintre cazurile prevăzute la literele a) - c) ale art. 10 alin. (1), autoritatea competentă care a recunoscut societatea de ameliorare este obligată să refuze aprobarea programului de ameliorare care riscă să compromită un alt astfel de program sub acele aspecte, sau folosirea expresiei „(...) poate refuza (...)” are semnificația că îi conferă autorității o marjă de apreciere discreționară în această privință?

De asemenea, instanța a învederat că urmează a pune în discuție și cele două întrebări preliminare propuse de pârâta Genetica din Transilvania prin Nota scrisă transmisă prin e-mail la data de 15 martie 2023 (f. 1-7 vol. XIV dosar), respectiv:

a) dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 8, art. 10 și art. 18 din Regulamentul nr. 1012/2016/UE, migrarea unui număr de animale dintr-un program de ameliorare deja aprobat într-unul pentru care se solicită aprobarea, ar putea în sine să constituie un motiv de compromitere a programului de ameliorare deja aprobat, care să atragă refuzul aprobării celui de-al doilea program, în condițiile în care ambele programe au ca obiectiv principal ameliorarea rasei?

b) dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 8 și art. 10 din Regulamentul 1012/2016/UE, în situația în care într-un stat membru exista în desfășurare un program de ameliorare având ca obiectiv principal ameliorarea rasei, este permisă aprobarea unui nou program de ameliorare, pentru aceeași rasă, în același stat, având ca obiectiv principal tot ameliorarea rasei, în cadrul căruia vor putea fi selecționate animale de reproducție din programul de ameliorare aflat deja în desfășurare?

La termenul din data de 31 martie 2023, cele șase întrebări de mai sus au fost puse în discuția părților, sub aspectul necesității, utilității și pertinentei sesizării Curții de Justiție a Uniunii Europene cu acestea, iar instanța a amânat pronunțarea asupra acestei sesizări, pentru data de 7 aprilie 2023. O nouă amânare a pronunțării a fost stabilită, apoi, pentru data de 10 aprilie 2023.

Instanța va analiza în continuare, pe rând, cele șase propuneri de întrebări pentru cerere de decizie preliminară, prin prisma susținerilor părților, prezentate atât oral cât și în scris, precum și prin prisma actelor și lucrărilor dosarului.

Prima propunere de întrebare vizează interpretarea dispozițiilor art. 4 alin. (3) lit. c) și d), citite împreună cu cele ale art. 8 alin. (1) și (2) și art. 6 alin. (1) din Regulamentul (UE) 2016/1012, sub aspectul dacă cererea de aprobare a programului de ameliorare este necesar să fie depusă simultan cu cererea de recunoaștere ca societate de ameliorare sau în sensul că este suficient ca la această din urmă cerere să fie atașat doar un proiect de program de ameliorare, iar cererea de aprobare a programului de ameliorare să fie depusă ulterior cererii de recunoaștere ca societate de ameliorare.

Această propunere de întrebare vizează aspectul litigios invocat de reclamanta „Asociația Crescătorilor de Vaci Bălțata Românească Tip Simmental”, în cererea de chemare în judecată, ca o critică de nelegalitate a deciziilor contestate, în sensul că ar fi fost încălcate dispozițiile art. 4 alin. (3) lit. d) din Regulamentul (UE) 2016/1012 prin aceea că nu s-a dovedit înregistrarea la Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G.K. Constantinescu”, de către pârâta “Genetica” din Transilvania Cooperativă Agricolă, a unui program de ameliorare, concomitent cu cererea de recunoaștere ca societate de ameliorare a pârâtei “Genetica”.

Instanța constată, însă, că prin punctul de vedere prezentat cu privire la eventuala sesizare a Curții de Justiție a Uniunii Europene cu această întrebare preliminară, reclamanta susține în mod imperativ și neechivoc că cererea de aprobare a programului de ameliorare a fost depusă de

pârâta "Genetica" concomitent cu cererea de recunoaștere ca societate de ameliorare, precum și că „nu se poate susține că programul de ameliorare atașat cererii de recunoaștere ca societate de ameliorare era un proiect de program de ameliorare în condițiile în care a fost formulată și înregistrată la ANZ cererea de aprobare a programului de ameliorare atașat” (f. 30 vol. XIV dosar).

Data fiind această modificare a susținerilor reclamantei, care apreciază, astfel, că nu mai este litigios un aspect pe care îl declarase ca atare prin cererea de chemare în judecată, instanța consideră că **nu mai este utilă și pertinentă** sesizarea Curții de Justiție a Uniunii Europene cu o astfel de întrebare preliminară.

A doua propunere de întrebare preliminară, formulată din oficiu, vizează aspectul dacă prevederile art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale lit. A pct.4 din Partea 1 a Anexei la Regulament și pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului se interpretează în sensul că poate fi recunoscută o societate de ameliorare chiar dacă aceasta are doar în proiect atragerea unor crescători de animale sau este necesar ca acei crescători să facă deja parte din portofoliul acelei societăți la data depunerii cererii de recunoaștere.

Această propunere de întrebare vizează aspectul litigios ridicat de reclamanta „Asociația Crescătorilor de Vaci Bălțata Românească Tip Simmental”, în cererea de chemare în judecată, ca o critică de nelegalitate a deciziilor contestate, în sensul că ar fi fost încălcate dispozițiile legale incidente prin aceea că crescătorii de animale pe care se baza programul de ameliorare al pârâtei "Genetica" nu erau înscriși încă în acel program, ci urmau să provină din programul de ameliorare al reclamantei, cu consecințe atât asupra programului de ameliorare existent, cât și asupra situației economice a reclamantei.

Potrivit art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/1012, societatea care cere recunoașterea sa ca societate de ameliorare trebuie să demonstreze în cererea sa că este în conformitate cu cerințele stabilite în partea 1 din anexa I, în ceea ce privește programele sale de ameliorare pentru care intenționează să solicite aprobare, iar potrivit prevederilor lit. A pct. 4 din Partea 1 a Anexei I din Regulament, una dintre aceste cerințe este ca pentru fiecare program de ameliorare societatea care solicită recunoașterea să aibă un efectiv suficient de mare de animale de reproducție în teritoriile geografice care urmează să fie vizate de programele de ameliorare respective.

Paragraful 21 teza a III-a din expunerea de motive a Regulamentului statuează, însă, că protecția activității economice a unei societăți de ameliorare recunoscute existente „(...) nu ar trebui să justifice refuzul aprobării unui nou program de ameliorare sau al extinderii geografice a unui program de ameliorare existent pentru aceeași rasă sau pentru animale de reproducție din rasa respectivă care pot fi selecționate din populația de reproducție a societății de ameliorare care desfășoară deja un program de ameliorare al rasei în cauză”.

Față de aceste prevederi ale Regulamentului, instanța apreciază necesar a se stabili dacă - având în vedere posibilitatea ca animale de reproducție de rasă pură să fie selecționate dintr-un alt program de ameliorare - acestea se interpretează în sensul că poate fi recunoscută o societate de ameliorare chiar dacă aceasta are doar în proiect atragerea, prin semnarea unor cereri sau angajamente în acest sens, a unor crescători înscriși deja într-un alt program de ameliorare aprobat altei societăți, sau în sensul că este necesar ca acei crescători să facă parte efectiv din portofoliul societății care solicită recunoașterea, la data depunerii cererii de recunoaștere.

Cea de-a treia întrebare propusă de instanță din oficiu vizează aspectul dacă dispozițiile lit. B pct.2 a) din partea 1 a Anexei la Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului, se interpretează în sensul că libertatea de alegere a crescătorilor între programele de ameliorare la care să își înscrie animalele poate fi limitată de necesitatea de a nu fi afectat un program de ameliorare la care participă deja, prin trecerea sau promisiunea de trecere la un alt program de ameliorare ulterior aprobat.

Potrivit prevederilor lit. B pct.2 a) din partea 1 a Anexei la Regulamentul (UE) 2016/1012, normele de procedură adoptate de către asociațiile de crescători nu trebuie să se opună ca crescătorii să aibă libertatea de a alege selecția și reproducția animalelor lor de ameliorare, iar

potrivit pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului, crescătorilor ar trebui să li se asigure libertatea de alegere în ceea ce privește selecția și ameliorarea animalelor lor de reproducție de rasă pură, precum și dreptul de a înscrie în registrele genealogice descendenții proveniți din animalele respective și posibilitatea de a fi proprietarii animalelor în cauză.

Propunerea acestei a treia întrebări se întemeiază pe existența aspectului litigios ridicat de reclamanta „Asociația Crescătorilor de Vaci Bălțata Românească Tip Simmental”, în cererea de chemare în judecată, ca o critică de nelegalitate a deciziilor contestate, în sensul că ar fi fost încălcate dispozițiile legale și unionale incidente prin aceea că pârâta “Genetica” își desfășoară activitatea cu crescători de animale înscriși deja în programul de ameliorare al reclamantei, cu consecința compromiterii acestui din urmă program, prin scoaterea crescătorilor de animale din programul reclamantei.

Mai mult, reclamanta în mod expres arată că este un abuz recunoașterea noii societăți de ameliorare, în condițiile în care este știut că „*intrarea/aderarea la un program de ameliorare CONCOMITENT cu părăsirea cu BUNĂ ȘTIINȚĂ a altui program de ameliorare în cadrul căruia s-au efectuat lucrări de determinare a calității genetice a animalelor înscrise în program, s-a identificat potențialul genetic al acestora, reprezintă o PAGUBĂ suportată nu numai de ACVBR SIM, ci și de statul român care a subvenționat desfășurarea programului reclamantei*” (pagina 9 din cererea de chemare în judecată, f. 9 vol. I dosar).

De asemenea, instanța reține că punctul de vedere al reclamantei este în sensul că nu ar fi permis crescătorilor de animale trecerea de la un program de ameliorare la un alt astfel de program, întrucât prin aceasta s-ar compromite primul program, în timp ce pârâtele au un punct de vedere contrar.

Date fiind cele de mai sus, instanța apreciază necesară trimiterea unei întrebări preliminare în interpretarea dispozițiilor Regulamentului (UE) 2016/1012, menționate în întrebarea propusă, la care trebuie să se adauge cele ale art. 13 din același Regulament, prin care se reglementează drepturile crescătorilor de animale care participă la programe de ameliorare. Întrebarea preliminară urmează să vizeze aspectul important al existenței unei libertăți de alegere a acestor crescători între diferite programe de ameliorare și, în cazul în care le este recunoscută o astfel de libertate, măsura în care aceasta poate fi limitată de necesitatea de a nu fi afectat ori compromis un program de ameliorare la care acei crescători participă deja, prin trecerea sau promisiunea de trecere a acestora la un alt program de ameliorare care ar urma să fie aprobat.

Prin urmare, instanța va reformula această întrebare și urmează a transmite Curții de Justiție a Uniunii Europene următoarea formulare a acesteia:

„Dispozițiile art. 13 din Regulamentul (UE) 2016/1012, dar și ale lit. B pct.2 a) din partea I a Anexei I la Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului, se interpretează în sensul că se recunoaște crescătorilor o libertate de alegere între programele de ameliorare la care să își înscrie animalele de reproducție de rasă pură, iar în caz afirmativ poate această libertate să fie limitată de necesitatea de a nu fi afectat ori compromis un program de ameliorare la care acei crescători participă deja, prin trecerea sau promisiunea de trecere a acestora la un alt program de ameliorare care ar urma să fie aprobat?”

Cea de-a patra întrebare propusă de instanță din oficiu vizează interpretarea prevederilor art. 10 alin. (1), citite împreună cu cele ale pct. (21) al expunerii de motive din Regulamentul (UE) 2016/1012 în sensul dacă, în cazul constatării existenței vreunui dintre cazurile prevăzute la literale a) - c) ale art. 10 alin. (1), autoritatea competentă care a recunoscut societatea de ameliorare este obligată să refuze aprobarea programului de ameliorare care riscă să compromită un alt astfel de program sub acele aspecte, sau folosirea expresiei „(...) poate refuza (...)” are semnificația că îi conferă autorității o marjă de apreciere discreționară în această privință?

Potrivit art. 10 alin. (1), autoritatea națională poate refuza aprobarea unui program de ameliorare al unei societăți de ameliorare dacă programul de ameliorare al societății de ameliorare în cauză riscă să compromită un program de ameliorare desfășurat de o altă societate de ameliorare pentru aceeași rasă care a fost deja aprobat în statul membru respectiv în ceea ce privește cel puțin unul din următoarele:

a) caracteristicile esențiale ale rasei sau principalele obiective ale programului de

ameliorare;

b) conservarea rasei respective sau a diversității genetice din cadrul acelei rase; sau
c) în cazul în care programul de ameliorare urmărește conservarea rasei respective, implementarea efectivă a programului de ameliorare în cauză:

(i) în cazul unei rase pe cale de dispariție; sau
(ii) în cazul unei rase autohtone care nu este întâlnită frecvent într-una sau mai multe regiuni ale Uniunii.

Pe de altă parte, potrivit alin. (2) al aceluiași articol 10 din Regulament, „În sensul alineatului (1), autoritatea competentă ia în considerare în mod corespunzător următoarele” (sublinierea instanței):

a) numărul programelor de ameliorare aprobate deja pentru rasa respectivă în statul membru în cauză;

b) mărimea populațiilor de reproducție cuprinse de aceste programe de ameliorare;

c) aportul genetic potențial al altor programe de ameliorare desfășurate de alte societăți de ameliorare pentru aceeași rasă în alte state membre sau de organisme de ameliorare în țări terțe.

În aceste condiții, instanța consideră necesar a se interpreta dispozițiile de mai sus, sub aspectul dacă folosirea expresiei „poate refuza” are semnificația recunoașterii unei marje de apreciere discreționare în favoarea autorității naționale competente, sau aceasta este obligată să refuze aprobarea programului de ameliorare dacă acesta riscă să compromită un program de ameliorare desfășurat de o altă societate de ameliorare pentru aceeași rasă, care a fost deja aprobat în statul membru respectiv în ceea ce privește cel puțin unul din aspectele menționate mai sus.

Instanța are în vedere și faptul că în cauză se susține, de către reclamantă, că autoritatea națională (Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G.K. Constantinescu”), printr-un serviciu intern, a emis o propunere motivată de respingere a cererii de aprobare a programului de ameliorare al pârâtei “Genetica”, propunere care a fost infirmată prin emiterea deciziei contestate nr. 779/02.12.2020 a Directorului general al Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G.K. Constantinescu”, decizie prin care a fost aprobat programul de ameliorare al pârâtei “Genetica”.

Instanța nu s-a pronunțat și nici nu se poate pronunța, în acest stadiu al procedurii, asupra prevalenței sau nu a propunerii Serviciului intern, de respingere a programului de ameliorare al pârâtei, asupra deciziei Directorului general, de aprobare a acestui program. Este cert, însă, că în cauză este necesară interpretarea menționată mai sus, a dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Regulament, sub aspectul marjei de apreciere pe care o are (sau nu) autoritatea națională, de a refuza sau nu aprobarea unor programe de ameliorare în condițiile arătate.

Față de cele reținute mai sus, instanța apreciază că este necesară, utilă și pertinentă adresarea și a acestei întrebări preliminare Curții de Justiție a Uniunii Europene.

În ceea ce privește cele două întrebări propuse de pârâta “Genetica”, instanța reține că acestea au următoarea formulare:

a) dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 8, art. 10 și art. 18 din Regulamentul nr. 1012/2016/UE, migrarea unui număr de animale dintr-un program de ameliorare deja aprobat într-unul pentru care se solicită aprobarea, ar putea în sine să constituie un motiv de compromitere a programului de ameliorare deja aprobat, care să atragă refuzul aprobării celui de-al doilea program, în condițiile în care ambele programe au ca obiectiv principal ameliorarea rasei?

b) dacă, în interpretarea dispozițiilor art. 8 și art. 10 din Regulamentul 1012/2016/UE, în situația în care într-un stat membru exista în desfășurare un program de ameliorare având ca obiectiv principal ameliorarea rasei, este permisă aprobarea unui nou program de ameliorare, pentru aceeași rasă, în același stat, având ca obiectiv principal tot ameliorarea rasei, în cadrul căruia vor putea fi selecționate animale de reproducție din programul de ameliorare aflat deja în desfășurare?

Prima din cele două întrebări reprezintă, în fapt, aspectul pus în vedere de instanță, din oficiu, a fi discutat, cu titlu de exemplu, în ședința din data de 3 martie 2023, pe care pârâta l-a

preluat și, așa cum susține, l-a completat.

Această întrebare vizează interpretarea dispozițiilor art. 8, art. 10 și art. 18 din Regulamentul (UE) nr. 2016/1012, în sensul dacă migrarea unui număr de animale dintr-un program de ameliorare deja aprobat într-unul pentru care se solicită aprobarea, ar putea în sine să constituie un motiv de compromitere a programului de ameliorare deja aprobat, care să atragă refuzul aprobării celui de-al doilea program, în condițiile în care ambele programe au ca obiectiv principal ameliorarea rasei.

Instanța apreciază că aspectele care ar urma să fie puse în discuție prin formularea acestei întrebări, nu sunt utile și nici pertinente, în condițiile în care lămuriri sub aspectul urmărit prin această întrebare se regăsesc și în întrebările a doua și a treia, puse în discuție din oficiu și cu privire la care instanța a apreciat deja că trebuie adresate Curții de Justiție a Uniunii Europene.

Prin urmare, instanța nu va adresa această întrebare Curții.

Cea de-a doua întrebare propusă de pârâta "Genetica" vizează interpretarea dispozițiilor art. 8 și art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/1012, sub aspectul dacă, în situația în care într-un stat membru exista în desfășurare un program de ameliorare având ca obiectiv principal ameliorarea rasei, este permisă aprobarea unui nou program de ameliorare, pentru aceeași rasă, în același stat, având ca obiectiv principal tot ameliorarea rasei, în cadrul căruia vor putea fi selecționate animale de reproducție din programul de ameliorare aflat deja în desfășurare.

Date fiind toate cele reținute mai sus, și având în vedere că această interpretare vizează un aspect esențial al aplicării Regulamentului, în general, în directă legătură cu situația dedusă judecății în prezenta cauză, instanța apreciază că se impune sesizarea Curții și cu această întrebare, reformulată, în sensul înlocuirii expresiei „în același stat” cu expresia „și pentru același teritoriu geografic”. Astfel, întrebarea care va fi adresată Curții de Justiție a Uniunii Europene va avea următoarea formulare:

„Prevederile art. 8 și art. 10 din Regulamentul 1012/2016/UE, citite împreună cu pct. 21 din expunerea de motive a aceluiași Regulament, se interpretează în sensul că, în situația în care într-un stat membru există în desfășurare un program de ameliorare având ca obiectiv principal ameliorarea rasei, este permisă aprobarea unui nou program de ameliorare, pentru aceeași rasă și pentru același teritoriu geografic, având ca obiectiv principal tot ameliorarea rasei, în cadrul căruia vor putea fi selecționate animale de reproducție din programul de ameliorare aflat deja în desfășurare?”

III. Justificarea necesității formulării unei cereri de decizie preliminară.

Din cele prezentate mai sus, rezultă că instanța a stabilit că cererea de decizie preliminară către Curtea de Justiție a Uniunii Europene este necesară, utilă și pertinentă și urmează a dispune trimiterea unei astfel de cereri, având ca obiect următoarele întrebări:

1) Prevederile art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale lit. A pct.4 din Partea I a Anexei I la Regulament și pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului se interpretează în sensul că poate fi recunoscută o societate de ameliorare chiar dacă aceasta are doar în proiect atragerea, prin semnarea unor cereri sau angajamente în acest sens, a unor crescători înscriși deja într-un alt program de ameliorare aprobat altei societăți, sau este necesar ca acei crescători să facă parte efectiv din portofoliul societății care solicită recunoașterea, la data depunerii cererii de recunoaștere?

2) Dispozițiile art. 13 din Regulamentul (UE) 2016/1012, dar și ale lit. B pct.2 a) din partea I a Anexei I la Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului, se interpretează în sensul că se recunoaște crescătorilor o libertate de alegere între programele de ameliorare a rasei la care să își înscrie animalele de reproducție de rasă pură, iar în caz afirmativ poate această libertate să fie limitată de necesitatea de a nu fi afectat ori compromis un program de ameliorare la care acei crescători participă deja, prin trecerea sau promisiunea de trecere a acestora la un alt program de ameliorare, care ar urma să fie aprobat?

3) Prevederile art. 10 alin. (1), citite împreună cu cele ale pct. (21) al expunerii de motive din Regulamentul (UE) 2016/1012 trebuie interpretate în sensul că, în cazul

constatării existenței vreunui dintre cazurile prevăzute la literele a) - c) ale art. 10 alin. (1), autoritatea competentă care a recunoscut societatea de ameliorare este obligată să refuze aprobarea programului de ameliorare care riscă să compromită un alt astfel de program sub acele aspecte, sau folosirea expresiei „(...) poate refuza (...)” are semnificația că îi conferă autorității o marjă de apreciere discreționară în această privință?

4) Prevederile art. 8 și art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu pct. 21 din expunerea de motive a aceluiași Regulament, se interpretează în sensul că, în situația în care într-un stat membru există în desfășurare un program de ameliorare având ca obiectiv principal ameliorarea rasei, este permisă aprobarea unui nou program de ameliorare, pentru aceeași rasă, în același stat (pentru același teritoriu geografic), având ca obiectiv principal tot ameliorarea rasei, în cadrul căruia vor putea fi selecționate animale de reproducție din programul de ameliorare aflat deja în desfășurare?

În ceea ce privește **prima întrebare preliminară**, enunțată mai sus, instanța reține că aceasta a fost determinată de aspectul litigios ridicat de reclamanta „Asociația Crescătorilor de Vaci Bălțata Românească Tip Simmental”, în cererea de chemare în judecată, ca o critică de nelegalitate a deciziilor contestate, în sensul că ar fi fost încălcate dispozițiile legale incidente prin aceea că crescătorii de animale pe care se baza programul de ameliorare al părâtei “Genetica” nu erau înscriși încă în acel program, ci urmau să provină din programul de ameliorare al reclamantei, cu consecințe atât asupra programului de ameliorare existent, cât și asupra situației economice a reclamantei.

Potrivit art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/1012, societatea care cere recunoașterea sa ca societate de ameliorare trebuie să demonstreze în cererea sa că este în conformitate cu cerințele stabilite în partea 1 din anexa I, în ceea ce privește programele sale de ameliorare pentru care intenționează să solicite aprobare, iar potrivit prevederilor lit. A pct. 4 din Partea 1 a Anexei I din Regulament, una dintre aceste cerințe este ca pentru fiecare program de ameliorare societatea care solicită recunoașterea să aibă un efectiv suficient de mare de animale de reproducție în teritoriile geografice care urmează să fie vizate de programele de ameliorare respective.

Paragraful 21 teza a III-a din expunerea de motive a Regulamentului statuează, însă, că protecția activității economice a unei societăți de ameliorare recunoscute existente „(...) nu ar trebui să justifice refuzul aprobării unui nou program de ameliorare sau al extinderii geografice a unui program de ameliorare existent pentru aceeași rasă sau pentru animale de reproducție din rasa respectivă care pot fi selecționate din populația de reproducție a societății de ameliorare care desfășoară deja un program de ameliorare al rasei în cauză”.

Față de aceste prevederi ale Regulamentului, instanța apreciază necesar a se stabili dacă - având în vedere posibilitatea ca animale de reproducție de rasă pură să fie selecționate dintr-un alt program de ameliorare - acestea se interpretează în sensul că poate fi recunoscută o societate de ameliorare chiar dacă aceasta are doar în proiect atragerea, prin semnarea unor cereri sau angajamente în acest sens, a unor crescători înscriși deja într-un alt program de ameliorare aprobat altei societăți, sau în sensul că este necesar ca acei crescători să facă parte efectiv din portofoliul societății care solicită recunoașterea, la data depunerii cererii de recunoaștere.

Referitor la **cea de-a doua întrebare preliminară**, Curtea reține că potrivit prevederilor lit. B pct.2 a) din partea 1 a Anexei la Regulamentul (UE) 2016/1012, normele de procedură adoptate de către asociațiile de crescători nu trebuie să se opună ca crescătorii să aibă libertatea de a alege selecția și reproducția animalelor lor de ameliorare, iar potrivit pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului, crescătorilor ar trebui să li se asigure libertatea de alegere în ceea ce privește selecția și ameliorarea animalelor lor de reproducție de rasă pură, precum și dreptul de a înscrie în registrele genealogice descendenții proveniți din animalele respective și posibilitatea de a fi proprietarii animalelor în cauză.

Pe de altă parte, potrivit art. 13 alin. (1) teza I și alin. (3) lit. a) din Regulament, crescătorii au dreptul de a participa la un program de ameliorare aprobat, precum și dreptul de a deveni membri ai societății de ameliorare.

Întrebarea preliminară vizează aspectul important, al existenței unei libertăți de alegere a

acestor crescători între diferite programe de ameliorare și, în cazul în care este recunoscută o astfel de libertate, măsura în care aceasta poate fi limitată de necesitatea de a nu fi afectat ori compromis un program de ameliorare la care acei crescători participă deja, prin trecerea sau promisiunea de trecere a acestora la un alt program de ameliorare care ar urma să fie aprobat.

Instanța apreciază ca fiind un aspect important al aplicării Regulamentului acela de a determina dacă un program de ameliorare supus aprobării poate să se bazeze pe participarea unor crescători care fac parte dintr-un alt program de ameliorare deja aprobat, crescători care au semnat angajamente de trecere în noul program de ameliorare (iar după aprobarea acestuia chiar au trecut în acest program), fără a se trage concluzia că prin aceasta se compromite programul la care acei crescători participau deja.

În ceea ce privește **cea de-a treia întrebare preliminară**, instanța reține că potrivit art. 10 alin. (1) din Regulament, autoritatea națională *poate refuza* aprobarea unui program de ameliorare al unei societăți de ameliorare dacă programul de ameliorare al societății de ameliorare în cauză riscă să compromită un program de ameliorare desfășurat de o altă societate de ameliorare pentru aceeași rasă care a fost deja aprobat în statul membru respectiv în ceea ce privește cel puțin unul din următoarele:

a) caracteristicile esențiale ale rasei sau principalele obiective ale programului de ameliorare;

b) conservarea rasei respective sau a diversității genetice din cadrul acelei rase; sau

c) în cazul în care programul de ameliorare urmărește conservarea rasei respective, implementarea efectivă a programului de ameliorare în cauză:

(i) în cazul unei rase pe cale de dispariție; sau

(ii) în cazul unei rase autohtone care nu este întâlnită frecvent într-una sau mai multe regiuni ale Uniunii.

Pe de altă parte, potrivit alin. (2) al aceluiași articol 10 din Regulament, „În sensul alineatului (1), autoritatea competentă ia în considerare în mod corespunzător următoarele” (sublinierea instanței):

a) numărul programelor de ameliorare aprobate deja pentru rasa respectivă în statul membru în cauză;

b) mărimea populațiilor de reproducție cuprinse de aceste programe de ameliorare;

c) aportul genetic potențial al altor programe de ameliorare desfășurate de alte societăți de ameliorare pentru aceeași rasă în alte state membre sau de organisme de ameliorare în țări terțe.

În aceste condiții, instanța consideră necesar a se interpreta dispozițiile de mai sus, sub aspectul dacă folosirea expresiei „poate refuza” are semnificația recunoașterii unei marje de apreciere discreționare în favoarea autorității naționale competente, sau aceasta este obligată să refuze aprobarea programului de ameliorare dacă acesta riscă să compromită un program de ameliorare desfășurat de o altă societate de ameliorare pentru aceeași rasă, care a fost deja aprobat în statul membru respectiv în ceea ce privește cel puțin unul din aspectele menționate mai sus.

Instanța are în vedere și faptul că în cauză se susține, de către reclamantă, că autoritatea națională (Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G.K. Constantinescu”), printr-un serviciu intern, a emis o propunere motivată de respingere a cererii de aprobare a programului de ameliorare al pârâtei “Genetica”, propunere care a fost infirmată prin emiterea deciziei contestate nr. 779/02.12.2020 a Directorului general al Agenția Națională pentru Zootehnie „Prof. Dr. G.K. Constantinescu”, decizie prin care a fost aprobat programul de ameliorare al pârâtei “Genetica”.

Instanța nu s-a pronunțat și nici nu se poate pronunța, în acest stadiu al procedurii, asupra prevalenței sau nu a propunerii Serviciului intern, de respingere a programului de ameliorare al pârâtei, asupra deciziei Directorului general, de aprobare a acestui program.

Este cert, însă, că în cauză este necesară interpretarea menționată mai sus, a dispozițiilor art. 10 alin. (1) din Regulament, sub aspectul marjei de apreciere pe care o are (sau nu) autoritatea națională, de a refuza sau nu aprobarea unor programe de ameliorare în condițiile arătate.

Privitor la **cea de-a patra întrebare preliminară**, instanța reține că aceasta vizează interpretarea dispozițiilor art. 8 și art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/1012, sub aspectul dacă, în situația în care într-un stat membru exista în desfășurare un program de ameliorare având ca obiectiv principal ameliorarea rasei, este permisă aprobarea unui nou program de ameliorare, pentru aceeași rasă, în același stat (pentru același teritoriu geografic), având ca obiectiv principal tot ameliorarea rasei, în cadrul căruia vor putea fi selecționate animale de reproducție din programul de ameliorare aflat deja în desfășurare.

Această interpretare vizează un aspect esențial al aplicării Regulamentului, în general, în directă legătură cu situația dedusă judecății în prezenta cauză, astfel cum s-a reținut mai sus.

Cu referire la ansamblul cererii de decizie preliminară, instanța reține că din cadrul factual prezentat la punctul I și din analiza propunerilor de întrebări preliminare, expusă la punctul II al prezentei, rezultă că interpretarea unor prevederi ale Regulamentului (UE) 2016/1012 este necesară, întrucât privește elemente esențiale ale aspectelor litigioase deduse judecății.

De asemenea, instanța reține că nu există alte cauze ale Curții de Justiție a Uniunii Europene în care să fi fost abordate aspectele care fac obiectul prezentei trimiteri preliminare

În consecința tuturor celor care preced,

**PENTRU ACESTE MOTIVE,
ÎN NUMELE LEGII
DISPUNE:**

În baza art. 19 alin. (3) lit. b) din Tratatul privind Uniunea Europeană, raportat la art. 267 alin. (1) lit. b) și alin. (2) din Tratatul privind Funcționarea Uniunii Europene, sesizează Curtea de Justiție a Uniunii Europene cu o cerere de decizie preliminară, având ca obiect următoarele întrebări:

1) Prevederile art. 4 alin. (3) lit. b) din Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale lit. A pct.4 din Partea I a Anexei I la Regulament și pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului se interpretează în sensul că poate fi recunoscută o societate de ameliorare chiar dacă aceasta are doar în proiect atragerea, prin semnarea unor cereri sau angajamente în acest sens, a unor crescători înscrși deja într-un alt program de ameliorare aprobat altei societăți, sau este necesar ca acei crescători să facă parte efectiv din portofoliul societății care solicită recunoașterea, la data depunerii cererii de recunoaștere?

2) Dispozițiile art. 13 din Regulamentul (UE) 2016/1012, dar și ale lit. B pct.2 a) din partea I a Anexei I la Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu cele ale pct. 24 din expunerea de motive a Regulamentului, se interpretează în sensul că se recunoaște crescătorilor o libertate de alegere între programele de ameliorare a rasei la care să își înscrie animalele de reproducție de rasă pură, iar în caz afirmativ poate această libertate să fie limitată de necesitatea de a nu fi afectat ori compromis un program de ameliorare la care acei crescători participă deja, prin trecerea sau promisiunea de trecere a acestora la un alt program de ameliorare, care ar urma să fie aprobat?

3) Prevederile art. 10 alin. (1), citite împreună cu cele ale pct. (21) al expunerii de motive din Regulamentul (UE) 2016/1012 trebuie interpretate în sensul că, în cazul constatării existenței vreunui dintre cazurile prevăzute la literele a) - c) ale art. 10 alin. (1), autoritatea competentă care a recunoscut societatea de ameliorare este obligată să refuze aprobarea programului de ameliorare care riscă să compromită un alt astfel de program sub acele aspecte, sau folosirea expresiei „(...) poate refuza (...)” are semnificația că îi conferă autorității o marjă de apreciere discreționară în această privință?

4) Prevederile art. 8 și art. 10 din Regulamentul (UE) 2016/1012, citite împreună cu pct. 21 din expunerea de motive a aceluiași Regulament, se interpretează în sensul că, în situația în care într-un stat membru există în desfășurare un program de ameliorare având ca obiectiv principal ameliorarea rasei, este permisă aprobarea unui nou program de ameliorare, pentru aceeași rasă, în același stat (pentru același teritoriu geografic), având ca obiectiv principal tot ameliorarea

rasei, în cadrul căruia vor putea fi selecționate animale de reproducție din programul de ameliorare aflat deja în desfășurare?

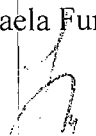
Suspendă judecata cauzei până la pronunțarea de către Curtea de Justiție a Uniunii Europene a hotărârii preliminare. Cu drept de recurs pe durata suspendării.

Pronunțată prin punerea soluției la dispoziția părților de către grefa instanței, în condițiile art. 396 alin. (2) din Codul de procedură civilă, azi data de 10 aprilie 2023.

PREȘEDINTE,
Demis-Marius Spărios

GREFIER,
Mihaela Furnică

red.D.M.S./26.04.2023
tehno red.M.F./26.04.2023
ex.6

